

Prestanda går före miljöanpassning

Miljöanpassning kan aldrig bli det viktigaste i ett företags produktutveckling. Andra prestationer är mer basala och måste komma i första rummet.

Thomas Magnusson vid Linköpings universitet har granskat utvecklingen av en hybridbil (Toyota Prius) en gasturbin med låga utsläpp (GTX 100 från ABB Stal, numera Alstom Power) och några typer av mikroturbiner

för småskalig kraftgenerering. Resultaten presenteras i hans doktorsavhandling i industriell organisation vid Ekonomiska institutet.

Toyota Prius som lanserades i Japan 1997 drivs med en kombination av förbränningsmotor och elmotor. Den har hittills sålts i 120 000 exemplar världen över, och är fortfarande vid sidan om Honda Insight den enda hybridbilen som finns på markna-

den.

För Toyota har Prius blivit en prestigeprodukt som förändrat bilden från "tråkigt" till ett intressant hi-tech-företag. Den har en framträdande plats i bolagets marknadsprofil. Däremot har den inte blivit någon kassasuccé.

—I och med att miljökraven inte i första hand kommer från användarna, är det svårt för ett enskilt företag att ta på sig ansvaret för att utveckla miljö-

vänliga produkter. Potentialen ligger i att få myndigheter att inse vad som är tekniskt möjligt, och få dem att stifta lagar efter det, säger Thomas Magnusson.

I sin studie har han intervjuat ett stort antal aktörer i företagen. En slutsats är att den tekniska utmaningen oftast är mer lockande för ingenjörerna än att bidra till en bättre miljö.

I Sverige satsar staten 1,8 miljarder kro-

nor på det s k Gröna bilen-projektet. Större delen av pengarna har gått till Volvo, Saab och Scania. Enligt Thomas Magnusson skulle pengarna göra mer nytta hos mindre komponenttillverkare.

—Någon svensk biltillverkare kommer ändå aldrig att kunna ta fram en helt egen miljöbil, säger han.

Avhandlingen heter Managerial Challenges in Environmental Innovation.

8 - 10 september 2003

Nordens störstamiljökonferens – arrangeras den 8-10 september 2003 Svenska Mässan, Göteborg.

Arrangemanget kommer att innebära en sällsynt god möjlighet för svenska miljöföretag att plöja nya exportfåror. Eller vad sägs om 300-600 internationella upphandlare och inköpare, som reser till Göteborg från en rad olika länder, enbart för att hitta smarta och innovativa lösningar på sina olika miljöproblem?

Detta sker tack vare att man i år har vävt samman Ecology med EcoProcura, den stora internationella konferensen för myndigheter, beslutsfattare, inköpare och leverantörer.

Att det finns en växande exportmarknad för miljöteknik är uppenbart. Hårdare miljökrav, miljölicensiering, grön upphandling och handeln med utsläppsrättigheter har skapat stor efterfrågan på nya lösningar. Skillnaden mot tidigare är att det nu är helt naturligt för en kommun eller en region att ha egna miljöprogram och egna "gröna" direktiv vid upphandlingar och inköp.

– Vi är därför säkra på att Göteborg i september blir den viktigaste arenan i Europa för framträttat miljöarbete bland myndigheter och företag, säger Niklas Rosén, projektledare

– Vi räknar med 300-600 utländska delegater under den internationella konferensen EcoProcura.

Utställningen arrangeras i anslutning till konferenserna för att alla deltagare skall ha möjlighet att träffa utställarna i pauserna.

Bakterier varnar för kväveläckage

Kalkning av skogsmark är ett sätt att motverka försurning. Men risken finns att man samtidigt ökar läckaget av kväve till vatten och luft.

Ekologen Jenny Bäckman vid Linköpings universitet har tagit hjälp av jordbakterier för att studera förloppet.

Resultaten, som redovisas i hennes doktorsavhandling, tyder på attmättligt kvävebelastade skogar tål kalkning, medan metoden är olämplig exempelvis vid svenska västkusten.

I marken förekom-

mer kvävet bland annat i form av ammonium, som bakterierna omvandlar till nitrat. Detta ämne är i stora mängder en miljöbov som orsakar övergödning i sjöar och hav. Det kan också omvandlas till lustgas, som är en växthusgas.

Jenny Bäckman har använt DNA-analys för att identifiera bakterier ur jordprover från två lokaler i Småland och två i Halland. DNA:t "skakas" ur provet med hjälp av små glaskulor, följt av centrifugering. Med metoder som PCR-kopiering och sekvenser-

ing kan sedan de olika bakteriepopulationerna skiljas ut genetiskt.

I de kalkade försökytorna var populationerna betydligt fler än i de opåverkade kontrollytorna. Det innebär att mer nitrat kan frigöras och risken för kväveläckage blir större.

Allra mest påtaglig blir effekten om skogen huggs ned efter kalkning. Då finns inga träd som kan suga upp den ökande mängden lätttrörligt kväve.

Avhandlingen heter Nitrification and Nitrifying Bacterial Communities in

Unik överenskommelse mellan regering, företag och kommuner

Miljöminister Lena Som mestad har med 15 företag och fyra kommuner - gjort en överenskommelse om åtgärder för att skapa en hållbar bygg- och fastighetssektor.

Överenskommelsen är unik och har tagits fram i en dialog - Bygga-bo-dialogen - mellan regering, företag och kommuner som

pågått i tre år.

Överenskommelsen innebär att tre områden prioriteras i arbetet med att skapa en hållbar utveckling inom bygg- och fastighetssektorn:

1. Effektiv energianvändning,
2. Effektiv resursanvändning,
3. Hälsosam inommiljö.

Dessutom kommer åtaganden att görs

inom samhällsplanering, upphandling av byggnadsdelar, garantiformer, nya sätt att arbeta inom bygg- och förvaltningsprocessen, fastighetsförvaltning, miljöklassning av byggnader, forskning, utveckling och utbildning.

Ytterligare information om Bygga-bo-dialogen finns på: www.byggbodialogen.se